

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii cu privire la magazinele sociale

(înregistrat în Parlament cu numărul 421 din 28 Octombrie 2013)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a vulnerabilității proiectului Legii cu privire la magazinele sociale prin prisma drepturilor omului.

Evaluarea generală

1. Autorul proiectului este un grup de deputați în Parlament, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

3. Scopul actului (potrivit proiectului și/sau notei informative). Reieșind din nota informativă, scopul acestui proiect de lege este instituirea magazinelor sociale, care vor asigura un preț redus la produsele de primă necesitate pentru păturile social vulnerabile, astfel va fi redusă inechitatea socială existentă în Republica Moldova.

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei nu conține o argumentare suficientă a promovării proiectului. Deși intenția autorilor este expusă clar, totuși nota informativă nu conține toate elementele unei fundamentări necesare proiectului de act legislativ, așa cum prevede de art.20 din Legea privind actele legislative nr.780/2001.

Reieșind din importanța proiectului de lege, acesta urma să fie transmis spre avizare tuturor instituțiilor publice interesate, în mod obligatoriu Guvernului și autorităților publice locale, să fie supus consultărilor publice cu societatea civilă, pentru formularea recomandărilor, iar, în final, avizele, sinteza recomandărilor recepționate trebuiau să fie anexate la dosarul de însoțire a variantei finale a proiectului de act legislativ.

Totodată, dosarul de însoțire trebuia să conțină Tabelul de concordanță privind compatibilitatea proiectului de act legislativ cu legislația comunitară și Declarația de compatibilitate. Toate aceste cerințe sunt expres prevăzute în Legea privind actele legislative nr.780-XV din 27.12.2001, Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea 797-XIII din 02.04.1996, Hotărîrea Guvernului nr.190 din 21.02.2007. Din lipsa informațiilor, nu cunoaștem dacă autorii au realizat sau nu aceste cerințele legale.

Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se

anexează fundamentarea economico-financiară. Nota informativă nu conține o fundamentare economico-financiară, însă acest lucru era necesar, deoarece proiectul presupune cheltuieli financiare majore. Conform prevederilor din proiect pentru înființarea și activitatea magazinelor sociale, precum și salarizarea personalului acestor magazine, vor fi necesare mijloace și resurse financiare din partea fondatorilor, adică autoritățile publice locale de nivelul al doilea. Însă autorul nu face referire, iar nota informativă nu conține o analiză privind cuantumul acestor cheltuieli financiare și sursele de proveniență.

În acest context, reiterăm necesitatea unei analize economico-financiare (argumentate), ca parte componentă a unui proiect de lege, de care, însă subiecții cu drept de inițiativă legislativă nu fac uz în argumentarea opțiunilor legislative propuse. Promovarea proiectului de lege (propus Parlamentului spre examinare în mod prioritar) fără o analiză economică argumentată, indică asupra faptului că, se încearcă evitarea barierelor suplimentare în procesul de adoptare al legii, ceea ce nu aduce nici un beneficiu procesului de legiferare.

În pofida faptului că proiectul de lege reglementează activitatea de întreprinzător, acesta nu a fost supus analizei impactului de reglementare. Această cerință reiese din art.20 lit.e) din Legea privind actele legislative nr.780/2001 și art.4, art.13 din Legea privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzători nr.235-XVI din 20.07.2006. Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului.

Rezumînd cele constatate mai sus, subliniem faptul că, în lipsa tuturor actelor necesare pentru înaintarea inițiativei legislative, întreg procesul legislativ este perturbat și, drept consecință, Parlamentul nu dispune de tot setul de documente necesare pentru a-și îndeplini eficient sarcina sa legislativă. Or, Nota informativă și documentele necesare a fi anexate la dosar, cum ar fi avizele ministerelor și altor autorități de specialitate; avizul Guvernului; avizul Centrului Național Anticorupție; analiza impactului de reglementare și calculele economice reale; declarația de compatibilitate a proiectului cu legislația UE; tabelul de concordanță a consultărilor cu societatea civilă, etc., sunt tot atât de importante ca și proiectul de lege, pentru ca societatea și deputații să cunoască domeniul propus reglementărilor și să ia o decizie în cunoștință de cauză.

5. Sfera de reglementare a proiectului corespunde următoarelor domenii/drepturi:

Drepturi si libertăți social-economice:

Dreptul la asistență și protecție socială (art.47 din Constituția RM)

Protecția persoanei handicapate (art.51 din Constituția RM)

Protecția familiei și a copiilor orfani (art.49 din Constituția RM)

Familia (art. 48 din Constituția RM)

Evaluarea de fond a proiectului

6. Respectarea principiului transparenței este asigurată suficient. Proiectul de act legislativ supus expertizei este plasat pe site-ul Parlamentului. În contextul în care proiectul de lege a fost înregistrat pe data de 28.10.2013 și pînă în prezent nu a fost exminat de Plenul Parlamentului, considerăm că este respectat principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă, iar cetățenii, organizațiile și alți subiecți interesați au posibilitatea de a-și exprima opiniile asupra conținutului documentului.

7. Respectarea principiului participării este asigurată insuficient. Reieșind din prevederile art.7 din Legea privind transparența în procesul decizional nr.239 din 13.11.2008, autoritățile publice sunt obligate, după caz, să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional. Din lipsa informațiilor și neidentificarea sintezei recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, putem conchide că, societatea civilă, pînă la înregistrarea proiectului de lege în

Parlament, nu a participat la elaborarea și examinarea acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 49/1 din Regulamentul Parlamentului, comisia permanentă sesizată în fond asigură consultarea publică a proiectelor de acte legislative și a propunerilor legislative cu părțile interesate prin organizarea de dezbateri și audieri publice, prin intermediul altor proceduri de consultare stabilite de legislația cu privire la transparența în procesul decizional. Totodată, comisia permanentă sesizată în fond dispune plasarea, conform legii, pe web-site-ul Parlamentului a sintezei recomandărilor recepționate în cadrul consultării publice, în scopul asigurării transparenței în procesul decizional.

Din moment ce proiectul de lege a fost plasat pe pagina web a Parlamentului, societatea civilă are posibilitatea de a participa la examinarea acestuia și de a face recomandări.

8. Respectarea principiului responsabilizării este asigurată insuficient. Proiectul de lege nu conține prevederi exprese ce se referă la posibilitatea persoanelor de a solicita de la autoritățile publice oferirea de argumente și de explicații pentru justificarea deciziilor și acțiunilor, precum și la posibilitatea persoanelor de a aplica o sancțiune autorităților publice pentru performanțe slabe. Luând în considerare faptul că, proiectul de lege se încadrează organic în sistemul juridic existent al legislației Republicii Moldova, acesta va putea fi supus, conform procedurilor indirecte, controlului legalității, iar în cazul în care în baza acestor prevederi legale vor fi adoptate careva acte, acestea vor putea fi supuse controlului în cadrul contenciosului administrativ.

9. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ normelor constituționale. Proiectul/actul normativ este conform Constituției. Prevederile din proiect dezvoltă normele constituționale cuprinse în 47 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova ce se referă la asigurarea persoanelor cu hrană, or statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui. Întrucât acest proiect de lege reglementează și activitatea economică a magazinelor sociale, îndreptată spre reducerea inechității sociale existentă în Republica Moldova, prevederile acestuia corespund dispozițiilor art.126 din Constituție, care în alin.(1) statuează orientare socială a economiei Republicii Moldova, iar în alin.(2) lit.g) subliniază necesitatea creării condițiilor pentru creșterea calității vieții.

Totodată, în contextul în care reglementările din proiect sunt orientate spre categoriile de persoane social vulnerabile, precum familiile monoparentale, familiile cu mulți copii, invalizii, acestea întăresc obligațiile statului, consfințite în Constituție, de a ocroti familia (art.48 -art.49), ocrotirea mamei, copiilor și tinerilor (art.50), protecția persoanelor handicapate (art.51).

10. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ legislației corelative. Proiectul/actul normativ este conform parțial legislației corelative. Ca remarcă generală, notăm necesitatea de corelare a prevederilor din proiect cu normele ce reglementează inițierea, desfășurarea și lichidarea afacerii (activității de întreprinzător), precum și control asupra afacerii, cuprinse în Codul civil, Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845 din 03.01.1992, Hotărârea Guvernului nr.387 din 06.06.1994 cu privire la aprobarea Regulamentului-model al întreprinderii municipale, Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131 din 08.06.2012 și în alte acte normative.

Totodată, unele prevederi din proiect contravin principiului autonomiei locale și legislației ce reglementează administrația publică locală. Despre aceste momente facem referire mai argumentat în pct.16 din prezentul raport.

11. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ standartelor internaționale. Proiectul/actul normativ este conform standardelor internaționale. Ca obiecție generală, notăm inexistența în nota informativă a referințelor la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză, cerință expres prevăzută de art.20 lit.c) și art.23 alin.(2) lit.d) din Legea privind actele legislative nr.780/2001.

Plus la aceasta, proiectul nu conține nici o analiză comparativă privind experiența altor țări în domeniul reglementat, ori magazinele sociale reprezintă "o instituție nouă și specifică" în raporturile juridice existente la moment în Republica Moldova. Concepția de "magazine sociale" în alte state este diferită de cea propusă prin prezentul proiect de lege. Spre exemplu, în România, "întreprinderile sociale" sunt

create pentru incluziunea socială a păturilor social-vulnerabile, care sunt angajate în cadrul întreprinderii, plus conciliate și asistate permanent. Aceasta este conceptul de economie socială, care răspunde nevoii de ocupare a forței de muncă, punând accent pe integrare socială și nu pe asistență socială. Ea se bazează tocmai pe capacitatea membrilor unei comunități de a se coagula și de a se constitui într-o formă de organizare economică. Aceasta identifică și utilizează potențialul resurselor umane, financiare și materiale de care dispune comunitatea. De remarcat, că aceste întreprinderi sociale sunt înființate, sprijinite și administrate cu suportul ONG-ilor, donatorilor, altor părți interesate, în cadrul unor proiecte diferite de dezvoltare, dar nu de către autoritățile publice locale, care sunt obligate prin acest proiect de a înființa, administra și întreține financiar aceste "magazine sociale".

Reieșind din cele sus-menționate considerăm că, autorul nu a analizat standardele internaționale/comunitare privind domeniul reglementat de prezentul proiect, nu face referire la existența unor asemenea standarde, ceea ce poate afecta calitatea întregului proiect de lege.

12. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ jurisprudenței Curții Constituționale. Proiectul/actul normativ este conform parțial jurisprudenței Curții Constituționale. Referitor la "magazinul social", jurisprudența Curții Constituționale nu cunoaște exemple de norme legale care să fi fost declarate neconstituționale. Însă, trebuie să menționăm că, un șir de prevederi cuprinse în proiect contravin jurisprudenței Curții Constituționale, ce se referă în mod special la autonomia locală și necesitatea de delegare a competențelor către APL doar cu condiția stabilirii resurselor financiare necesare și suficiente. Mai detaliat aceste aspecte sunt dezvoltate în pct.16 din raport.

13. Nivelul de corespundere a proiectului/actului normativ jurisprudenței CtEDO. Nu există jurisprudență a CtEDO în domeniul de reglementare a proiectului de act normativ expertizat. Nu au fost identificate careva cauze ce au făcut obiectul sesizării la CtEDO referitor la drepturile și raporturile reglementate de prezentul proiect de lege și nici Convenția Europeană pentru Drepturile Omului nu protejează explicit asemenea drepturi.

14. Impactul proiectului/actului normativ prin prisma drepturilor omului. Proiectul/actul normativ respectă drepturile/libertățile. După cum reiese și din scopul proiectului de lege, realizarea prevederilor cuprinse în el va avea un impact pozitiv asupra anumitor categorii de persoane, cele social vulnerabile. Beneficiarii legii vor dispune de posibilitatea de a se asigura cu produse alimentare de primă necesitate la un preț redus, ceea ce în final le va îmbunătăți nivelul de trai. Aceste beneficii trebuie privite prin prisma art.47 din Constituție care stabilește obligația statului de a asigura un nivel de trai decent pentru diferitele categorii ale populației, reieșind din condițiile economice existente.

15. Impactul gender al proiectului. Proiectul/actul normativ este gender neutru. Proiectul de lege nu reglementează aspectul gender. Nu au fost depistate norme care ar discrimina sau limita drepturile, libertățile și șansele femeilor în raport cu bărbații.

16. Analiza detaliată a textului proiectului.

Nr.	Articol	Text	Obiecții	Factorii de vulne	
1	art.2	art.2 (2) Relațiile care nu sînt reglementate expres de prezenta lege sînt supuse reglementărilor generale ale legislației Republicii	Textul expus de autor este confuz și neclar, în mod special expresia "derogările respective", ceea ce poate duce la interpretări eronate. Acest	Vulnerabilitate Norme confuze; Nerespectarea exigențelor de tehnică legislativă și limbaj normativ.	Sugerăm autorului revizuirea textului normei pentru a fi expus într-o formă clară și a nu permite interpretări abuzive.

		Moldova, cu derogările respective.	fapt, contravine Legii privind actele legislative, care în art.19 lit.a) stabilește expres că, fraza se construiește conform normelor gramaticale, astfel încît să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat.		
2	art.3	art.3 (1) Sub incidența prezentei legi i ntră persoanele fizice domiciliat e în Republica Moldova, care se încadrează în cel puțin una din următoarele categorii: a) veteranii și invalizii de război, veteranii muncii, alte categorii de veterani și persoane asimilate acestora;	Aceste prevederi trebuie corelate cu Legea cu privire la veterani nr.190 din 08.05.2003, care în art.6 alin.(2) stabilește următoarele categorii de veterani: a) veterani de război; b) veterani ai muncii; c) veterani ai serviciului militar; d) veterani ai organelor afacerilor interne, ai Centrului Național Anticorupție, ai organelor securității statului și ai sistemului penitenciar.	Vulnerabilitate Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă; Omisiune/ignorare a drepturilor/libertăților;	Norma dată urmează să includă toate categoriile de veterani așa cum sunt stabiliți în legea cu privire la veterani nr.190 din 08.05.2003.
3	art.4, art.5, art.6			Vulnerabilitate	Este necesar de

	<p>art.4</p> <p>"magazin social - întreprindere municipală constituită în condițiile legii, de către autoritatea administrației publice locale, în scopul comercializării pentru beneficiari a produselor sociale."</p> <p>art.5</p> <p>(1) În condițiile prezentei legi, autoritatea administrației publice locale competentă adoptă decizii de înființare în fiecare localitate de reședință a unității administrativ-teritoriale de nivelul doi a cîte cel puțin o întreprindere municipală sub formă de magazin social.</p> <p>art.6</p> <p>(5) Cheltuielile de activitate/întreținere a magazinului social și de salarizare a personalului angajat sînt suportate din contul mijloacelor alocate anual de fondator.</p>	<p>Competențele stabilite pentru APL în aceste norme din proiect nu au acoperire financiară. Legea privind descentralizarea administrativă nr.435/2006 consacră expres în art.3 lit.e) principiul corespunderii resurselor cu competențele, care presupune corespunderea resurselor financiare și materiale alocate autorităților publice locale cu volumul și natura competențelor ce le sunt atribuite pentru a asigura îndeplinirea eficientă a acestora.</p> <p>În continuare, art.6 din legea nominalizată prevede în alin.(1) că, competențele care țin de autoritățile publice centrale pot fi delegate autorităților publice locale de nivelurile întâi și al doilea, respectîndu-se criteriile de eficacitate și de raționalitate economică; în alin.(4) că, delegarea de competențe este însoțită obligatoriu de asigurarea resurselor financiare</p>	<p>Prevederi necorespunzătoare normelor constituționale; Prevederi necorespunzătoare normelor din legislația corelativă; Prevederi necorespunzătoare standardelor internaționale; Prevederi necorespunzătoare jurisprudenței Curții Constituționale;</p>	<p>a revizui prevederile proiectului de lege pentru a prevedea acoperirea financiară a competențelor atribuite către APL de înființare, activitate, întreținere a magainelor sociale, ceea ce va corespundea principiului autonomiei locale. Legislației ce reglementează activitatea APL, standardelor Carte Europene a Autonomiei Locale și jurisprudenței Curții Constituționale.</p>
--	--	---	--	--

necesare și
suficiente
realizării
acestora; în
alin.(6) că,
delegarea de
competențe
este efectivă
doar din
momentul în
care a avut loc
transferul
resurselor
financiare și
materiale
necesare și
suficiente.

Mai mult ca atât,
conform art.10
alin.(1),
Guvernul,
ministerele,
precum și alte
autorități
administrative
centrale, în
baza unor
standarde de
cost și calitate,
identifică
resursele
necesare
realizării
competențelor
transferate de
ele, precum și
sursele
bugetare din
care vor fi
finanțate aceste
competențe.
Resursele astfel
identificate sunt
transferate
autorităților
administrației
publice locale,
în condițiile
legii. La fel este
statuat și-n
Carta
Europeană a
Autonomiei
Locale, care în
art.9 alin.(2)
indică că,
resursele
financiare ale
colectivităților
locale trebuie să
fie proporționale

cu competențele de Constituție sau de lege.

Referitor la aceste aspecte s-a expus în hotărârile sale și Curtea Constituțională. Astfel, în hotărârea CC nr.10 din 23.05.2013 se menționează: "70...Către administrația publică locală pot fi delegate, prin lege, doar unele competențe, cu asigurarea finanțării adecvate a acestora."

"84. În conformitate cu art. 6 din Legea nr. 435-XVI „Privind descentralizare a administrativă”, competențele autorităților administrației publice centrale pot fi delegate autorităților publice locale, respectându-se criteriile de eficacitate și raționalitate economică."

Totodată, Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 14 din 18 mai 2004 a subliniat: „Conform doctrinei de drept, principiul autonomiei locale presupune constituirea

autorităților
administrației
publice locale
de către
populația
colectivității,
reglementarea
exclusiv prin
lege a
competenței
generale a
autorităților
administrației
publice locale,
autonomia
financiară în
stabilirea și
gestionarea
finanțelor
publice locale,
crearea
serviciilor
publice locale în
funcție de
necesitățile
colectivității și
capacitatea ei
financiară.
Aceste
competențe
urmează a fi
exercitate în
complex și
guvername de
principiul
proporționalității
.

Astfel, la
atribuirea prin
lege a
competențelor
trebuie să se
țină cont de
autonomia
financiară a
autorităților
administrației
publice locale
care, pentru
exercitarea
adecvată a
competențelor,
trebuie să aibă
dreptul de a
forma serviciile
publice proprii”.

Plus la aceasta,
invocînd
principiul
autonomiei

			<p>locale, Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 13 din 14 martie 2002 a subliniat: „Autonomia locală, privită exclusiv din punct de vedere administrativ, nu apare decât ca o ultimă treaptă de dezvoltare a descentralizării administrative, ca o formă modernă a principiului care reprezintă transferarea unor competențe de la nivel central către diverse organe, sau autorități administrative care funcționează autonom în unitățile administrativ-teritoriale, autorități alese de către colectivitățile locale respective”.</p>		
4	art.9	<p>art.9 (3) Nerespectarea de către beneficiar sau persoana mandată de beneficiar a obligațiilor și interdicțiilor prevăzute de prezenta lege, atrage suspendarea statutului de beneficiar al magazinului social pe o</p>	<p>Din cuprinsul acestei norme nu este clar cine suspendă statutul de beneficiar al magazinului social. Omiterea autorității competente de a efectua suspendarea nominalizată poate crea situații confuze la aplicarea în practică. Totodată, nu este indicat ce</p>	<p>Vulnerabilitate Prevederi care limitează drepturile/libertățile; Omisiune/ignorare a drepturilor/libertăților; Lacună de drept, care admite interpretări abuzive și ar putea să aducă atingere drepturilor persoanei; Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative;</p>	<p>Este necesar de a stabili expres autoritatea competentă de suspendarea statutului de beneficiar al magazinului social. Am putea sugera "autoritatea de asistență socială a administrației publice locale". Probabil aceasta a fost și intenția autorului, însă</p>

		<p>durată de cel mult 6 luni.</p>	<p>se întâmplă cu beneficiar după expirarea perioadei de suspendare, fie acesta din nou devine beneficiar, fie îi este retras statutul de beneficiar.</p> <p>Plus la aceasta, lipsește orice reglementare de procedură care ar stabili modalitatea de suspendare și anulare a suspendării, termenii de contestare, alte momente procedurale relevante.</p>		<p>nu a prevăzut-o expres în proiect.</p> <p>Plus la aceasta, trebuie de prevăzut expres o procedură clară ce ține de suspendarea statutului de beneficiar al magazinului social.</p>
5	art.9	<p>art.9</p> <p>(4) Decizia de retragere a statutului de beneficiar al magazinului social se ia de către autoritatea de asistență socială a administrației publice locale ce a confirmat respectivul statut, la cererea magazinului social, a autorităților administrației publice locale sau a reprezentanților instituțiilor sociale respective.</p>	<p>Această normă nu prevede cazurile de retragere a statutului de beneficiar al magazinului social. Dacă s-a avut în vedere cazurile de nerespectare a prevederilor stabilite în alin.(1) și alin.(2) ale art.9 din proiect, atunci autorul urma să indice expres acest fapt.</p> <p>Totodată, nu este clar dacă mai sunt și alte cazuri care ar putea duce la retragerea statutului de beneficiar al magazinului social.</p>	<p>Vulnerabilitate</p> <p>Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive</p>	<p>Sugerăm autorului revizuirea textului normei cu luarea în considerație a obiecțiilor menționate.</p>

6	art.9	art.9 (5) Magazinul social face modificările necesare în evidența sa automatizată, cu referire la suspendarea calității de beneficiar a persoanelor care cad sub incidența acestui articol.	Această normă prevede doar evidența celor suspendați și omite evidența persoanelor ce le sunt retrase calitatea din beneficiari. O asemenea lacună și omisiune poate crea situații confuze în practică.	Vulnerabilitate Normă lacunară ce duce la interpretări diferite.	Recomandăm de a prevedea în proiect pentru magazinul social și atribuția de evidență a persoanelor ce le-a fost retras statutul de beneficiar.
---	-------	--	---	--	--

Concluzii

Prevederile din proiect dezvoltă normele constituționale cuprinse în 47 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova ce se referă la asigurarea persoanelor cu hrană, or statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui. Totodată, acestea întăresc obligațiile statului, consfințite în Constituție, de a ocroti familia (art.48-art.49), ocrotirea mamei, copiilor și tinerilor (art.50), protecția persoanelor handicapate (art.51).

Notăm necesitatea de corelare a prevederilor din proiect cu normele ce reglementează inițierea, desfășurarea și lichidarea afacerii (activității de întreprinzător), precum și control asupra afacerii, cuprinse în legislația Republicii Moldova.

Unele prevederi din proiect contravin principiului autonomiei locale și legislației ce reglementează administrația publică locală. Aici notăm atribuirea către APL a competențelor, fără a prevedea acoperire financiară.

Totodată, trebuie să menționăm că, un șir de prevederi cuprinse în proiect contravin jurisprudenței Curții Constituționale, ce se referă în mod special la autonomia locală și necesitatea de delegare a competențelor către APL doar cu condiția stabilirii resurselor financiare necesare și suficiente.

Autorul nu a analizat standardele internaționale/comunitare privind domeniul reglementat de prezentul proiect, nu face referire la existența unor asemenea standarde, ceea ce poate afecta calitatea întregului proiect de lege. Plus la aceasta, nu a efectuat o analiză comparativă privind experiența altor țări în domeniul reglementat, ori concepția de "magazine sociale" în alte state este diferită de cea propusă prin prezentul proiect de lege.

În practica CtEDO nu au fost identificate careva cauze, ce au făcut obiectul sesizării referitor la drepturile și raporturile reglementate de prezentul proiect de lege și nici Convenția Europeană pentru Drepturile Omului nu protejează explicit asemenea drepturi.

Realizarea prevederilor cuprinse în proiect va avea un impact pozitiv asupra anumitor categorii de persoane, cele social vulnerabile. Beneficiarii legii vor dispune de posibilitatea de a se asigura cu produse alimentare de primă necesitate la un preț redus, ceea ce în final le va îmbunătăți „nivelul de trai” - obligație a statului ce rezidă expres în art.47 din Constituție.

În proiectul examinat nu au fost depistate norme care ar discrimina sau limita drepturile, libertățile și

șansele femeilor în raport cu bărbații.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției